

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 23. juuli 2026
(OR. en)

12131/26

DENLEG 81
FOOD 109
SAN 610

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjon
Kättesaamise kuupäev:	22. juuli 2026
Saaja:	Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	D115270/02
Teema:	KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../..., XXX, millega muudetakse määrust (EL) 2023/915 seoses mineraalõlide aromaatsete süsivesinike piirnormidega toidus

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument D115270/02.

Lisatud: D115270/02

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, **XXX**
PLAN/2023/2345
(POOL/E2/2023/2345/2345-EN.docx)
D115270/02
[...](2026) **XXX**

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

XXX,

**millega muudetakse määrust (EL) 2023/915 seoses mineraalõlide aromaatsete
süsivesinike piirnormidega toidus**

(EMPs kohaldatav tekst)

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) .../...,

XXX,

millega muudetakse määrust (EL) 2023/915 seoses mineraalõlide aromaatsete süsivesinike piirnormidega toidus

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 8. veebruari 1993. aasta määrust (EMÜ) nr 315/93, milles sätestatakse ühenduse menetlused toidus sisalduvate saasteainete suhtes,¹ eriti selle artikli 2 lõiget 3,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EL) 2023/915² on sätestatud teatavate saasteainete piirnormid toidus.
- (2) Mineraalõlide süsivesinikud on keemilised ühendid, mis sisaldavad 10–50 süsinikuaatomit, ning mida saadakse peamiselt toornaftast, kuid ka sünteetiliselt söest, maagaasist ja biomassist. Need ühendid võivad saastada toitu mitmel viisil, näiteks saagikoristusel ja toidu tootmisel kasutatavate masinate määrdeainete kaudu, töötlemise abiainetega (näiteks vormimäärded või tolmu eemaldamise vahendid) kaudu, toidu- või söödalisandite kaudu, toiduga kokkupuutuvate materjalide või keskkonnasaaste kaudu. Mineraalõlide süsivesinikud jagunevad kahte põhilisse gruppi: mineraalõlide küllastunud süsivesinikud ja mineraalõlide aromaatsed süsivesinikud.
- (3) 2012. aastal võttis Euroopa Toiduohutusamet (edaspidi „toiduohutusamet“) vastu teadusliku arvamuse mineraalõlide süsivesinike sisalduse kohta toidus³. Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et mineraalõlide süsivesinike hulka kuuluvate ainerühmade võimalik mõju inimeste tervisele on väga erinev. Mineraalõlide aromaatsed süsivesinikud võivad olla genotoksilisteks kantserogeenideks, samas kui mõned mineraalõlide küllastunud süsivesinikud võivad ladestuda inimese kudedesse ja avaldada kahjulikku toimet maksale. Seetõttu võib toidust tulenev kokkupuude mineraalõlide küllastunud süsivesinikega ja mineraalõlide aromaatsete süsivesinikega kujutada endast probleemi.
- (4) Selleks, et saada paremaid teadmisi mineraalõlide küllastunud süsivesinike ja mineraalõlide aromaatsete süsivesinike sisalduse kohta sellistes toidukaupades, mis põhjustavad peamist toidukaudset kokkupuudet, soovitati liikmesriikidel vastavalt

¹ EÜT L 37, 13.2.1993, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1993/315/oj>.

² Komisjoni 25. aprilli 2023. aasta määrus (EL) 2023/915, milles käsitletakse teatavate saasteainete piirnorme toidus ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1881/2006 (ELT L 119, 5.5.2023, lk 103, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/915/oj>).

³ Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM-komisjon), „Scientific Opinion on mineral oil hydrocarbons in food“ (Teaduslik aramus mineraalõlide süsivesinike kohta toidus). EFSA Journal 2012;10(6):2704, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012.2704>.

komisjoni soovitusel (EL) 2017/84⁴ koos toidukäitlejate ning toiduga kokkupuutuvate materjalide tootjatega, töötajate ja turustajatega ning muude huvitatud isikutega aktiivselt jälgida mineraalõlide süsivesinike sisaldust toidus ja toiduga kokkupuutuvates materjalides. Lisaks soovitati mineraalõlide süsivesinike avastamise korral toidus teha uuring saasteallikate kindlakstegemiseks ning rakendada meetmeid mineraalõlide süsivesinike esinemise ärahoidmiseks toidus.

- (5) Võttes arvesse soovituse (EL) 2017/84 alusel kogutud uusi andmeid ja uut teaduslikku teavet, võttis toiduohutusamet 12. juulil 2023 vastu ajakohastatud riskihindamise toidus sisalduvate mineraalõlide süsivesinike kohta⁵.
- (6) Toiduohutusamet jõudis järeldusele, et mineraalõlide küllastunud süsivesinikud võivad ladestuda eri elundites, kuid praegune kokkupuude mineraalõlide küllastunud süsivesinikega toidu kaudu ei põhjusta ohtu inimeste tervisele üheski vanuseklassis. Seoses mineraalõlide aromaatsete süsivesinikega jõudis toiduohutusamet järeldusele, et kolme või enama aromaatse tuumaga mineraalõlide aromaatseid süsivesinikke võib seostada genotoksilisuse ja kantserogeensusega. Kuna puudub toksikoloogiline teave ühe ja kahe aromaatse tuumaga mineraalõlide aromaatsete süsivesinike mõju kohta ning teave kolme või enama aromaatse tuumaga mineraalõlide aromaatsete süsivesinike leidumise kohta toidus, on kokkupuude mineraalõlide aromaatsete süsivesinikega inimestele võimalikuks terviseriskiks.
- (7) Seepärast tuleks inimeste tervise kõrgetasemelise kaitse tagamiseks kehtestada mineraalõlide aromaatsete süsivesinike piirnormid toidus. Kõnealuseid piirnorme tuleks kohaldada olenemata saasteallikast, mis tähendab seda, et neid tuleks kohaldada saastumise puhul, mis algselt esines tooraines või koostisosades või mis toimus tootmisprotsessi, transpordi ja pakendamise käigus. See hõlmab ka toidu saastumist selliste lubatud toidu lisaainete ja toiduga kokkupuutuvate materjalide kasutamise tõttu, mis ise on saastunud.
- (8) Mineraalõlide aromaatsete süsivesinikega toidu saastumise allikaid käsitlevatest andmetest ja uuringutest selgub, et enamikus toitudes saab vältida selliseid mineraalõlide aromaatsete süsivesinike kontsentratsioone, mida on võimalik kindlaks määrata. Seepärast tuleks vastavalt põhimõttele „nii vähe, kui on mõistlikult võimalik saavutada“ kehtestada piirnormid võimaluse korral määramispiiril. Toidu jaoks, mille puhul on tõendatud, et isegi heade tavade rakendamisel ei ole võimalik saavutada määramispiirist väiksemat sisaldust, tuleks kehtestada piirnormid, mis on määramispiirist suuremad. Tagamaks, et toidukäitlejad teeksid jõupingutusi saastumise vähendamiseks võetavate leevendusmeetmete kindlaksmääramiseks ja rakendamiseks, tuleks selliste toitude puhul kehtestada selged tähtajad piirnormide jätkuvaks vähendamiseks.
- (9) Kuna uuringud on näidanud, et mineraalõlide aromaatsete süsivesinike ülekandumine kuivatatud teest ja kuivatatud taimeteedest (välja arvatud lahustuv tee või lahustuvad

⁴ Komisjoni 16. jaanuari 2017. aasta soovitus (EL) 2017/84 mineraalõlide süsivesinike seire kohta toidu ning toiduga kokkupuutuvate materjalide ja esemete puhul (ELT L 12, 17.1.2017, lk 95, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2017/84/oj>).

⁵ Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti teaduskomisjon (CONTAM-komisjon), „Scientific Opinion on the update of the risk assessment of mineral oil hydrocarbons in food“ (Teaduslik arvamus toidus sisalduvate mineraalõlide süsivesinike riskihindamise ajakohastamise kohta). EFSA Journal EFSA Journal 2023;21(9):8215, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2023.8215>.

taimeteed) valmistatud jooki on vähene, siis ei peaks kuivatatud tee ja taimeteede suhtes piinormi kohaldama, välja arvatud juhul, kui neid kasutatakse toidu koostisosana.

- (10) Vastavalt määruse (EL) 2023/915 artikli 3 lõikele 1 kohaldatakse kõnealuse määruse I lisas kehtestatud piinorme ka kuivatatud, lahjendatud, töödeldud ja liittoidu suhtes, võttes arvesse asjakohast töötlemistegurit. Määruse (EL) 2023/915 artikli 3 lõike 1 kohaldamisel mineraalõlide aromaatsete süsivesinike suhtes kohaldatavate piinormide arvutamiseks võib saada määramispiirist väiksemad piinormid. Sellistel juhtudel tuleks kohaldatavat piinormi suurendada vastava määramispiirini, mida on võimalik saavutada. Kuivatatud tee ja kuivatatud taimeteede puhul (välja arvatud lahustuv tee või lahustuvad taimeteed), milles kasutatakse vürtse või kuivatatud maitsetaimi, ei tuleks määruse (EL) 2023/915 artikli 3 kohaselt arvutatud piinormi kohaldada, välja arvatud juhul, kui teed või taimeteesid kasutatakse toidu koostisosana.
- (11) Kuna käesolevas määruses sätestatakse konkreetsed, alates 1. jaanuarist 2030 kohaldatavad piinormid töödeldud toidu ja liittoidu suhtes, milles on kasutatud koostisosi, mille suhtes on kehtestatud piinorm, tuleks piinormi suurendamist määramispiirini kohaldada ainult kuni 31. detsembrini 2029.
- (12) Seepärast tuleks määrust (EL) 2023/915 vastavalt muuta.
- (13) Kuna teatavatel käesoleva määrusega hõlmatud toiduainetel on pikk säilivusaeg või neist võidakse valmistada pika säilivusajaga tooteid, võivad sellised toiduained, mis on seaduslikult turule viidud enne piinormi kohaldamise alguskuupäeva, jääda turule kuni minimaalse säilimisaja või kõlblikkusaja lõpuni.
- (14) Tuleks ette näha mõistlik ajavahemik, mille vältel toidukäitlejad saaksid kohaneda käesolevas määruses sätestatud piinormidega.
- (15) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise taime-, looma-, toidu- ja söödakomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2023/915 muudetakse järgmiselt.

- (1) artiklisse 3 lisatakse järgmised lõigud:
 - „4. Mineraalõlide aromaatsete süsivesinike suhtes kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2029 vastavalt käesolevale artiklile kohaldatava piinormi arvutamisel järgmisi eeskirju:
 - (a) kui käesoleva artikli kohaselt arvutatud piinorm on väiksem kui määramispiir 0,50 mg/kg toidu puhul, mille deklareeritud rasva-/õlisisaldus või deklareeritud rasva-/õlisisalduse puudumisel pädeva asutuse määratud rasva-/õlisisaldus on alla 4 %, suurendatakse piinormi 0,50 mg/kg-ni;
 - (b) kui käesoleva artikli kohaselt arvutatud piinorm on väiksem kui määramispiir 1,0 mg/kg toidu puhul, mille deklareeritud rasva-/õlisisaldus või deklareeritud rasva-/õlisisalduse puudumisel pädeva asutuse määratud rasva-/õlisisaldus on vahemikus 4 % kuni 50 %, suurendatakse piinormi 1,0 mg/kg-ni;
 - (c) kui käesoleva artikli kohaselt arvutatud piinorm on väiksem kui määramispiir 2,0 mg/kg toidu puhul, mille deklareeritud rasva-/õlisisaldus või deklareeritud rasva-/õlisisalduse puudumisel pädeva asutuse määratud rasva-/õlisisaldus on rohkem kui 50 %, suurendatakse piinormi 2,0 mg/kg-ni;

5. Tee ja taimeteede puhul, välja arvatud lahustuv tee või lahustuvad taimeteed, ei arvutata mineraalõlide aromaatsete süsivesinike piinormi käesoleva artikli kohaselt, välja arvatud juhul, kui teed või taimeteesid kasutatakse toidu koostisosana.“;
- (2) Artikli 10 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
- (a) sissejuhatav lause asendatakse järgmisega:
- „Enne punktides a–u osutatud kuupäevi seaduslikult turule viidud toit võib jääda turule kuni minimaalse säilimisaja või kõlblikkusaja lõpuni:“;
- (b) lisatakse järgmine punkt:
- „u) 1. jaanuar 2027 I lisa punktis 5.5 sätestatud mineraalõlide aromaatsete süsivesinike piinormide puhul või juhul, kui punktis 5.5 on loetletud konkreetne kohaldamiskuupäev, siis kuni selle kuupäevani;“.
- (3) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2027.

Brüssel,

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN